

Muzică și mișcare

Clasa a IV-a



Semestrul

I

Manual realizat în conformitate cu programa școlară
pentru disciplina *Muzică și mișcare*, clasele a III-a – a IV-a,
aprobată prin OMEN nr. 5003/02.12.2014

Asociația
Telefonul Copilului

116 111

TELEFONUL COPILULUI



www.telefonulcopilului.ro





CUPRINS

Acesta este cuprinsul
manualului tău.

Unitatea 1

TOATE LA TIMPUL LOR

Cântarea vocală	6
Poziția, emisia naturală, respirația, dicția	6
Cântarea vocală în colectiv	8
Ascultarea și preluarea tonului. Semnalul de început. Sincronizarea cu colegii și/sau acompaniamentul	8
Portativul și cheia sol	10
Sunetele și notele do, re, mi, fa, sol, la, si, do² ...	10
Proiect – Recreații muzicale	13
Evaluare	14

Unitatea 2

LOCURILE DIN SUFLETUL MEU

Ritmul	16
Duratele de pătrime și de optime	16
Durata de doime	18
Măsura de două pătrimi	20
Învață să înveți – Cum să descifrezi un cântec ...	21
Pauza de pătrime	22
Pauza de optime	24
Măsura de patru pătrimi	25
Nota întregă	26
Recapitulare	27
Evaluare	28

Unitatea 3

DRAG MI-E CÂNTECUL ȘI JOCUL

Genuri muzicale: Dansurile	30
Hora	30
Învață să înveți – Ciorchinele	31

Tărășelul	32
Brâul	34
Alunelul	36
Proiect – Dansurile – comori românești	37
Recapitulare	38
Evaluare	40

Unitatea 4

ARMONII DE IARNĂ

Melodia	42
Diferențierea înălțimilor sunetelor	42
Învață să înveți – Cum să compui o melodie	43
Sunetul și nota re²	44
Genuri muzicale: Colindele	46
Învață să înveți – Explozia stelară	47
Legătura dintre text și melodie	48
Strofa și refrenul	48
Semnul de repetiție	50
Recapitulare	52
Proiect – E vremea colindelor	53
Evaluare	54

Unitatea 5

COMORI NEPREȚUITE

Percuție corporală diversă	56
Sunetul și nota mi²	58
Sunetele și notele fa², sol²	59
Învață să înveți – Cântă la un instrument	60
Recapitulare	61
Evaluare	63



Toate la timpul lor

Muzica este un limbaj universal care exprimă, prin intermediul sunetelor, trăiri artistice.

Timpul are o importanță deosebită în muzică, fiind folosit de compozitor și de interpret ca mijloc prin care poate să transmită emoții artistice.

Pregătește-te pentru o nouă călătorie în universul sunetelor. E timpul pentru **Muzică și mișcare!**

? Ce anotimp a sosit? Ce înseamnă sosirea acestui anotimp pentru școlari?



? Ce activități muzicale ai desfășurat în vacanță? Cum te simți când începe școala?



? Amintește-ți, din clasa a III-a, regulile de cântare. Ce reguli respectă copiii din ilustrația de mai jos?



? Ce sunete și note muzicale ai învățat în clasa a III-a?



Cântarea vocală, în colectiv, în grupuri, individual. Poziție, emisie naturală, ascultarea și preluarea tonului, semnal de debut, dicție, sincronizare cu colegii și/sau acompaniament.

Portativul. Cheia sol. Sunetele și notele de la **do¹** la **do²**.



Cântarea vocală

Poziția, emisia naturală, respirația, dicția*



George Enescu spunea că „muzica este oglinda sufletului. Ea pornește din inimă și se adresează inimii”. Dar un cântec nu te poate emoționa dacă nu este cântat corect și expresiv, cu o voce plăcută.

Amintește-ți din clasa a III-a!

- De ce este necesar să stai cu spatele drept în timp ce cânti?
- De ce trebuie să ții gura larg deschisă și rotundă?
- Ce se întâmplă dacă inspiți insuficient aer atunci când cânti?
- Cum trebuie să pronunți consoanele în timp ce cânti?



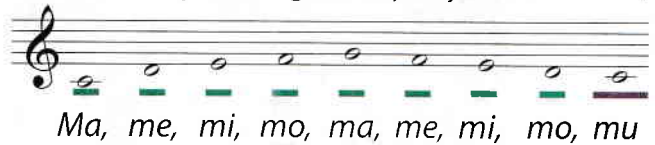
Exersează!

• Stai relaxat, cu spatele rezemat, cu palmele în poală și inspiră adânc, pe nas, apoi eliberează aerul pe gură, numărând de la 1 la 8, apoi până la 10.

• **Joc: Baloane de săpun**

Inspiră, apoi expiră pe gură. Încearcă să suflă cât mai mult aer în timpul expirației, pentru a face un balon cât mai mare.

- Urmărește, pe CD, filmul care îți prezintă exerciții de încălzire a vocii.
- Intonează pe o singură expirație vocalizele**:



Învață un cântec!

Toamnă

(după auz)



Versurile și muzica: Florentina Chifu

Potrivit



1. Toam-nă, toam-nă, ai tre- cut în goa-nă Și-ai pic-tat pă - duri cu ar-gint și-a - ra - mă.

2. Și-n li - va - dă, proas-pe - te ne-a-duc, Pru - ne, me - re, pe - re, pier-sici, nuci.



Prin gră - dini bel-șug do - rit pre - sari: Var - ză, ro - șii, cea - pă, go - go - șari.

Ne in-viți cu fruc - te mul-te-n poa-lă: Hai, co - pii, ve - niți din nou la școa-lă.

* *dicție*: arta de a pronunța corect și clar un text vorbit sau cântat.** *vocalize*: exerciții de încălzire a vocii, bazate pe vocale.

Reține!

- Ține spatele drept, pentru a putea respira ușor.
- Inspiră adânc și expiră lent, eliberând aerul treptat.
- Dozează aerul, astfel încât să îți ajungă până la sfârșitul versului.
- Inspiră din nou la sfârșitul fiecărui vers.
- Ține gura deschisă pe verticală, cu buzele ușor rotunjite, pentru o emisie bună.
- Pronunță apăsat consoanele, pentru a se înțelege cuvintele pe care le cânti.

Exersează!

- Rostește, pe o singură expirație, silabele care imită sunetul produs de:
 - vântul de toamnă: **Vuuuuuuuuuu!**
 - foșnetul copacilor: **Fâșșșș!**
- Rostește cât poți de repede: *Cântecul cântat de cântăreața încântătoare încântă cântărețul încântat.*
- Redă, prin ridicarea sau coborârea brațului, mersul melodiei (urcător sau coborâtor).
- Intonează cântecul, rostind mai apăsat decât în vorbire consoanele din fiecare silabă.

Cine reușește să prelungească cel mai mult sunetele? Explică de ce.



Confectionează instrumente!

- Toamna este anotimpul bogăției. Decorați-vă camera cu tărtăcuțe. Cu timpul (în câteva luni), pulpa fructelor se va usca, iar semințele se vor mișca în interior, producând sunete asemănătoare maracasului. Acompaniați-vă, în timp ce cântați, cu aceste instrumente dăruite de natură.



Acompaniază!

Intonează cântecul și marchează fiecare început de vers cu tamburina.



Mișcare pe muzică

Intonează cântecul și execută mișcări ale brațelor și ale trunchiului în ritmul cântecului.



Fii creativ!

- Imaginează-ți alte bogății aduse de toamnă. Scrie o strofă cu acestea.
- Alege-ți o strofă din cântec și realizează o lucrare inspirată de aceasta. Folosește creioane colorate, acuarele, tempera etc.

Cântarea vocală în colectiv*

Ascultarea și preluarea tonului. Semnalul de început.
Sincronizarea cu colegii și/sau acompaniamentul



Joc muzical

De-a ecoul

Pe rând, câte un copil va ieși în fața clasei și va intona un sunet. Ceilalți vor fi ecoul lui și vor repeta sunetul intonat. Se vor face mai multe încercări de preluare a sunetelor auzite.



Învăță un cântec!

Noul an de școală!

(după auz)

Muzica: Ion Potolea



1. Frun-ze ru-gi - nii Cad pe că - rări, Trec în zbor co - cori Spre al - te zări!
2. Clo - po-țe-lul drag Su - nă vo - ios, Și ne-a-șteap-tă-n prag, Pri - e - te - nos,



Și-n poar - ta ca - sei iar a bă - tut Toam - na cea do - moa - lă,
Glo - bul te - res - tru e - mo - țio - nat, „Bun ve - nit” ne spu - ne,



Ves - te să de - ie ca - în - ce - put No - ul an de școa - lă.
Iar ca - ta - lo - gul nou ne-a u - rat: „Nu - mai no - te bu - ne!”



Exersează!

- Intonează cântecul respectând regulile cântării în grup.
- Intonează cântecul și bate din palme pe fragmentele melodice care se repetă.
- Intonează cântecul exprimând tristețe, la prima strofă, și bucurie, la strofa a doua.

Reține!

- Privește în timpul cântării la dirijor.
- Ascultă cu atenție tonul înainte de a începe să cânti.
- Nu ieși în evidență cântând mai tare, mai repede sau mai rar decât colegii tăi.
- Dacă ești acompaniat de instrumente, trebuie să te sincronizezi cu acompaniamentul instrumental.

* Cântarea în grup înseamnă ca toți membrii grupului să cânte în același timp, adică să se sincronizeze.



- Intonează cântecul, având grijă să preiei corect tonul și să respecti regulile cântării în grup.
- Intonează cântecul și bate din palme pe fragmentele melodice care se repetă.
- Intonează cântecul însoțit de varianta instrumentală de pe CD.
- Realizează un **jurnal**, în care să notezi impresiile tale de la ora de **Muzică și mișcare**.

Învată să cânti la un instrument!

Folosește un xilofon cu 8 plăcuțe. Numerotează-le cu cifre de la 1 la 8, apoi lovește plăcuțele cu ciocănelul în ordinea menționată mai jos și vei putea cânta la xilofon cântecul învățat. Respectă și lungimea sunetelor.

1 2 3 4 5 8 7 6 5	1 2 3 4 5 8 7 6 5
6 4 3 2 2 5 3 2 1	2 4 3 1 2 5
6 4 3 2 2 5 3 2 1	2 4 3 1 2 1

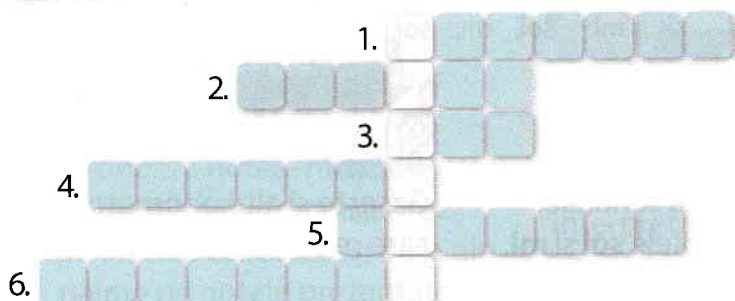


Lucrăm împreună!

Cântați pe rând, un vers fetele, un vers băieții, până la sfârșitul cântecului. La strofa a doua, inversați grupele. La reluarea cântecului, va începe grupa care a cântat corect, expresiv și ai cărei membri s-au sincronizat.

Joc de cuvinte

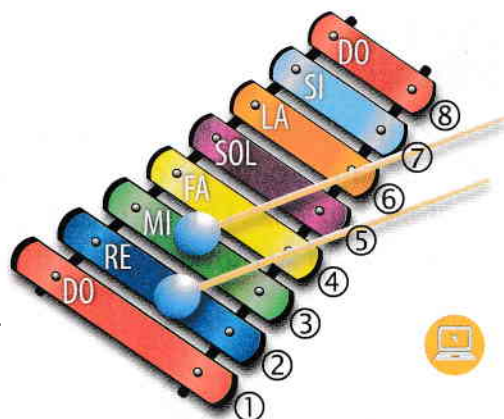
Completează, pe caiet, căsuțele cu literele corespunzătoare definițiilor de mai jos și descoperă cuvântul de pe verticală.



Joc muzical

De-a dirijorul

Dirijează-ți colegii în timp ce intonează cântecul învățat. Folosește ambele brațe, urmând o mișcare egală jos-sus. Observă dacă sunt atenți la semnalele tale.



Fii creativ!

- Imaginează-ți ce alte obiecte din clasă ar putea să îți faci urări la început de an. Notează, pe caiet, obiectele și urările adresate de acestea.
- Imaginează-ți ce alte îndemnuri ar putea să îți mai adreseze catalogul, după modelul din cântec.

1. Conducătorul corului.
2. Cântă de unul singur.
3. Grup de cântăreți care execută împreună o piesă muzicală.
4. Conducătorul corului dă semnalul de...
5. Instrument de percuție cu plăcuțe.
6. Exerciții de încălzire a vocii.